

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на розі вулиць Причард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

МИТРОПОЛИТ ШЕПТИЦЬКИЙ У ВАРШАВІ ПРИСКАРЖУЄ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

Пожари на Землях Західної України, головню в Східній Галичині, де пішли з димом сотки паїських маєтків, викликали велику тривогу у Варшаві. Підсудський, як каже телеграма з Варшави з 4 жовтня, вислав військо до Галичини. По шлій Галичині йдуть масові арештування селян і шкільної молоді. Українські гімназії в Тернополі й Рогатині польська влада замкнула, бо каже, що вони були осередками проти-урядової пропаганди.

Телеграма каже, що терор і пожари є ділом української військової організації, провідника якої Головінського поліція застрелила кілька днів тому назад без ніякого суду, мовляв, при його спробі втікати.

Вирахувано, що в Галичині пожарами спалено збіжжя на один мільйон доларів вартости. Нікого з підпалювачів не вдалося спіймати. Влада вислала полк уланів і спеціальну поліцію до Галичини, які дістали наказ обшукати усі села і арештувати усіх підозрілих. А що в бунті проти польської шляхти підозрюють ціле українське трудове населення, то не хватить в Польщі тюрем, щоб вмістити усіх арештованих.

"Щирі українці" з табору УНДО вже висловуються Підсудському, доказуючи, що українці допомагають поліції вилучувати "кримінальників", але проте польська поліція жорстоко поведеться з українцями. Це показує, що українська хунія допомагає поліції вилучувати, як вона каже "кримінальників", але поліція не оцінює як слід заслуг хуніївців.

Далі телеграма каже, що митрополит Шептицький, "князь церкви", спішно прибув минулого тижня до Варшави і мав на раду з міністром внутрішніх справ Складковським. Він сказав міністрові, що "більшість українців п'ятує бунтівників, які є комуністами". Далі він сказав, що "деякі селяни (українські) вмісє палить збіжжя, щоб дістати асєкурацію".

Телеграма каже, що не оскаржування митрополитом Шептицьким українського селянства підтверджують інші збінання, певно українські.

Берлінська газета "Тагеблат" пише, що в Галичині розпочалася горожанська війна між Підсудським і українцями.

Дія нас це не є нічого нового. Ми в кожному числі подаємо про те, що діється на землях Західної України. Не нове для нас є й те, що УНДО та митрополит Шептицький називають кримінальниками тих, які боряться проти гнету польської шляхти. Коли прийде справді до відкритої війни проти польської шляхти на Західній Україні, то Шептицький буде благодієвати ту зброю, яку будуть розстрілювати українських селян. Унавіці також підуть тою самою дорогою.

А от коли в Галичині польська шляхта розстрілює та арештує тисячами українських селян і робітників, коли замикає українські школи, то не тільки митрополит Шептицький і унів'ї в Галичині висловуються шляхти, але й "наші" вінніпегські "щирі українці" засідають цілими вечерами тут з польською шляхтою, формують з нею спільний комітет, щоб разом йти проти робітників і українських і польських.

Геть хуніївці не тільки галицьку, але й вінніпегську.

ВІСІМ РОКІВ ВАЖКОЇ ВПЕРТОЇ ПРАЦІ

Місяць жовтень 1930 року. Робітничє Запомогове Товариство стануло на поріг дев'ятого року у своїй невтомній, вичерпаній праці поміж трудящими Канади. Робітничє Запомогове Товариство виростало при станках праці робітників і трудящих фармерів, гоючи їхні рани й недуги, що породила раціоналізація й прискореній визиск праці, чи так званий спід-ал систем. Немає ні одного дня в році, де машина не шматувала б спрацьованого тіла робітників, немає ні одного трудящого, який почував би себе забезпеченим від скалічення, а то й смертного випадку при будь-якому станку праці, визискуваної капіталом.

Перед нами циферне зіставлення усіх захворювань й випадків шматування робітників ще за живого в минулому 1920 році. За минулий рік Робітничє Запомогове Товариство начисляло 7 тисяч членства у своїх рядах. Усіх захворювань поміж тим членством за час 1929 року було 1,206. З того числа припадає на робітників 799, а на робітниць 407. Є питання, ка що ж хворіли оті робітники й робітницї? По звідом, лєнявч дїкарів і зарядів відділів РЗТ на місяця:

Table with 2 columns: Disease/Condition, Number of cases. Rows include: простуда хворіло 230 робітників; 122 робітницї; зїстали покаліченїх 376 робітників; 25 робітницї; ріжкі слабостї хворіли 130 робітників; 56 робітницї; випадків операцій було 63 в робітників і 37 в робітницї; породів було в робітницї 167.

Значить, кожній шестий робітник чи робітниця, що є члєнам Робітничого Запомогового Товариства, хворіли лише за час одного ділового року. Хто ж поспівав перший на рятунку отим хворим робітникам? Хто перший відвідав тих, що у вєжних болях замучувалися по шпиталях чи приватних домів-ках та усіх кутках? Ніхто інший, а Робітничє Запомогове Товариство перше спїшило на рятунку отих вєщасних жертв визиску їхнього труда. Опікуни хворих РЗТ впрост від станка праці спїшили до тих хворих, зболїлих й давали їм перший порятунку. Не жахаючись найзагрозливїших хворїб отї першї вїстунї Робітничого Запомогового Товариства йшла скрізь туди, де чути було стогїн тих трудящих, що їх готовив визиск капіталу зараннїя в домовнї. Всїд за опікунами хворих зараз в крок спїшило РЗТ з грошевою допомогою, не забуваючи за самого хворого й його родину у їхньому будєнному життї.

\$43,772,60 — стїлки виплатило Робітничє Запомогове Товариство тим усім хворим за час лише останнього року. Чимало з тих хворих робітників й робітницї далеко не вложили до каси РЗТ стїлки вкладок, скїльки отримали грошей допомоги за час своєї слабостї. Робітничє Запомогове Товариство є робітничою організацією й на рятунку хворого робітника чи робітницї спїшить усе зорганїзованє робітництво й трудящє фармерство, не питаючи ніколи, хто й скїльки дав грошевого вкладу. Здоровї дбають за хворих, здоровї опікуються безсїдними, рятуючи їх від передчасної смертї, до якої їх приди-в капіталїстичний визиск.

І хоч як наявні користї для трудящих Канади промовляють за Робітничїм Запомоговим Товариством, далеко ще не всі українські робітники, робітницї й трудящі фармери Канади є в лавах тїєї робітничої запомогової організації. Найдогівнїшою причиною, що стримує ще чимало українських трудящих від належання до РЗТ, є незрозумїння важкого клєсового положеннїя, в якому знаходяться сьогорнїя робітники й трудящі фармери. Подругє, чимало з таких робітників та фармерів, почувуючи себе зараз здоровим, самї себе обманюють тим, що вони вважатимуть на себе й їх обмінє хвороба чи будь-який випадок скалічення. Вони й самє тому не добачують потреби пристати до Робітничого Запомогового Товариства.

Усім таким робітникам й трудящим фармерам, що тримаються здалєка від робітничої запомогової організації наче на пересторогу клячє впрост від станка праці один робітник з Колгорст, Алта., у своєю дописовї в "УРВ" з 2 жовтня ц. р. Він пише на самому початку допису:

"Кожного дня читаємо ми про великі катастрофи в майнах, фабриках та на залїзних дорогах, жертвами яких падають нещасні робітники. Число жертв зростає з кожним днем, бо неясний капітал заводить чимраз новїші машини, при яких робітник мусить бути частиною тої машини. Якщо він не вїд-вїконувати роботу так скоро, як машина, зараз дізнає покалічення або й смертї. Я ніколи не думаю, що й менї припаде бути одною тих чисельних жертв капіталїстичного визиску. Так само думаю ще багато інших робітників, що не старуються бодай частиню забезпечити в РЗТ себе й своєю родиню на випадок капітєла чи смертї".

137,025,09 доларів. Ось сума грошей, що їй виплатило Робітничє Запомогове Товариство як запомогу вчас захворувань тим робітникам й робітницям та трудящим фармерам, що стоять в РЗТ. Ця сума зїстала виплачена за час восьми-річної праці тїєї запомогової робітничої організації. Коли ж до цього додамо ще придбання приюту й сиротиниці та просторої фарми навколо них, а далї й відкриття сиротиниці в місяці серпня ц. р. — матимемо увесь рахунковий бїлянс РЗТ за час його існування.

Однакє й цей бїлянс був би далеко не повний, коли б до його не додали усіх тих розгорнїтих клєсових боїв, в яких членство, зорганїзованє в РЗТ, було завжди на позиціях визвольного робітничого руху, посилюючи бойовий фронт претерїяту усього свїту, а трудящих Канади зокрема.

Зараз Робітничє Запомогове Товариство ступає на поріг дев'ятого року у своїй нестримній праці. Самє місяць жовтень пїзначається на генеральну мобїлізацію робітників, робітницї й трудящих фармерів в лави РЗТ. Робітничє Запомогове Товариство є масовою організацією й воно відкриває на остїх дверї усім трудящим Канади, закликаючи усіх тих, кого дають пїстук клєсн визискувачів й угнїтачів, у свої лави. Місяць жовтень мусить засвідчити, що РЗТ є масовою робітничою організацією. Про масовий наплив до РЗТ в місяці жовтня нових робітників й робітницї та трудящих фармерів подбають ті, що зараз стоять в лавах тїєї робітничої організації. За це масовє мобїлізаційнє вербування новобранців в РЗТ треба взятися при усіх станках праці, по усіх вулицях та мешкальних домах і там на місцях повести ударну вербувальну кампанїю. На вербувочнї пости мусить вийти усе членство Робітничого Запомогового Товариства. Ніхто не смїє стояти збоку, коли клєсова боротьба в повному розгарї й капіталїстична клєса бє всьою силою по фронтї трудящих мас.

НА ЯКИМІЩАКОВОМУ СІНІ.

Вже щось тяжив із чотирь відбуваються в інституті виборчї сватання між українсько-польськими союзниками, кого на кандидатів на алдерменів ставити.

Зразу думади, що вистарчить одного, але потїм передумали й ставлять двох.

Надто бо велика справа, щоб один з нею справився.

З польської сторони доктор Сендзяк каже, що він стоїть за збудуванням соборно поїд сїпїярську ярду на Салтер стрїт, поїд соколино, поїд атлантийський океан аж до Варшави.

Українці зі свого боку обстоюють, щоб з Канади через океан і Велику Британїю збудувати моста аж до Чорного моря.

Польки з Сендзяком вперлися таки на своєю— вони хочуть соборно, а українці хочуть моста.

Нарештї погодилися на тому, що вибрали спільний комітет і посадили його на Якимїщаківому сїні, щоб він висидїв спільну плятформу.

ВИКЛИКАЄМО НА ЗМАГАННЯ!

ВІННІПЕГСЬКИЙ ВІДДІЛ РЗТ ВИКЛИКАЄ НА ЗМАГАННЯ ВІДДІЛИ РЗТ В ТОРОНТО, МОНТРЕАЛІ Й ЕДМОНТОНІ ЗА ПРИДБАННЯМ ЧЛЕНСТВА!

Трохї запїзно, але лїпше пізно, як ніколи — кажє приповідка! Вінніпегський відділ Робітничого Запомогового Товариства цєю дорогою викликає на змагання в цїм місяці жовтнї за придбанням членства до РЗТ відділам в Торонто, Монреалї й Едмонтонї.

Умови змагання короткі:

ХТО БІЛЬШЕ ПРИДБАЄ В ЖОВТНІ ЧЛЕНІВ — ЧИ ВСІ ТРИ ВИЩЕЗГАДАНІ ВІДДІЛИ РАЗОМ, ЧИ САМ ВІННІПЕГСЬКИЙ ВІДДІЛ!

Ото й все! Вінніпегський відділ приймає в жовтнї членів за позовиною вступного. Це ми подаємо до відділа тїм відділам, яких викликаємо на змагання і це значить, що й вони мають право таке саме зробити, якщо бажають.

Товаришї! Ми чекаємо на Вашу відповідь! Можете свою згоду телеграфувати до нашої прєси.

З товаришським привїтом, О. Хомїшський, секретар.

Як бачимо, то наука "Укр. Голосу" про те, щоб поляка ненавидїти — в лїс не пішла. Зрештою, він казав ненавидїти польського робітника, якому в майні камнї подомлять спїну... А от панство, вельмишановне панство — ретельно виконує заповідї "Укр. Голосу" й пїдується.

Довїдуємося, що на першїх зборах того панства кількє тижнів тому назад номїновано щось сїмох українських кандидатів і кожний з них "гонорово" зрезигнував. На-вїть єгомость відхрєстився. Таке незьольнє відношення до справи вивело з рівноваги одного з патріотів, який зїрвав шпїсь, сказав:

— Що ви, панове, показались? Такі великі діячі, а боїтеся комунїста.

Тодї один з присутнїх його вїс, але він зїпїкав і сказав, що не може прийняти.

Отож нарештї з гїркою бїдою мусїли погодитися на Якимїщаків; але ще й той не знає, що з собою робити.

виробленї ріжними секціями канадїйських жїнок робітницї. Прапор з Монреалу передано робітницям деревної фабрики в Москві, прапор від Центрального Комїтєту в Торонто передано російським профспїлкам, манїтобським прапор передано Міжнародному Жїночому Комїтєтовї, який таки зараз передав його як нагороду одній з трох московських фабрик, яка вїдє побїдником в соціалїстичній компетенції. При цїй нагодї заявила одна делегатка з московської фабрики, що жїнки згадають фабрику непохитно стояли при Червоній Прапорї в найтїшї часї революції і боронили його перед ворогом своїм життїм, то і тепер вони не схочуть іпустити цей прапор і такї його вигратуть. Прапор з Албертї передано жїночїй делегатцї донєського басейну, а прапор з Нової Скошїї передано делегатцї з Ленїнграду.

Передання прапорів відбулося серед бурливих оплескїв. На конференції промовляли також представницї воздушної і вїйськової оборони секції Комсомолу. Присутнї делегати при вїталї їх громовими оплесками і відспїванням "Інтернаціоналу". Від товаришкї Крупської, яка зараз знаходиться в слабїм здоров'ї, відчитано привїтний лист і конференція вислала їй писемну відповідь.

Кожна промова налягала на факт, що фабрика мусить стати тїм твердинєю боротьби, цїм головнїм спїробн нашої роботи між жїнками треба звернути в сторону фабрик, де представницї Червоних Профсоюзів мусить зробити все, що тільки є в їх силї, щоб вїтїгнути широкї маси робітницї до революційної боротьби і вїдїтягнути їх від буржуазних фашистських організацій та організацій соціал-реформїстів. Обширно пояснено, що спеціальну увагу треба звернути до специфічних жїночїх домагань в боротьбї, що кількє річнї платнї за рівну працю мусить бути живучим клячем, а що найголовнїше, ми мусимо вчитися говорити до робітницї в тїй мовї, яку вони розуміють.

Конференція вибрала Комїтет Міжнародних Трейд Юнїв, до якого увїшло 22 членкнїв з 16 ріжних країн.

Ця історична конференція зазначала другий великий крок вперед у великим міжнародним розвитку революційного руху.

Б'єтї Югєєй.

РОБІТНИЦІ ЧЕРВОНИХ ТРЕЙД ЮНІВ В БОРОТБІ З КАПІТАЛОМ.

Перша жїноча міжнародна трейд-юнійна конференція під проводом Червоного Профінтерну відбулася з небувалим успіхом.

На конференції приїхало окола 100 робітницї з ріжних частин свїту і вони репрезентували 30 ріжних країн. Були на нїй фабричні робітницї з найголовнїших місцевостей СРСР, текстильницї і робітницї з фабрик черевиків у Франції, текстильницї з Англії і Нїмеччини, робітницї з майнерських околиць цих двох останнїх країн, робітницї з Китаю і Японії, нєгерські робітницї з Злучених Держав, робітницї з фашистських країн таких як Балкан, Італія і Польща і т. д.; робітницї з латинської Америки, голкові робітницї з Кайади і Австрії і жїнка робітницї вського рода з Чехословаччини, Швайцарії, Злучених Держав, Полудневої Африки і багато інших країн.

Перше міжнародне збїрання жїнок робітницї застановляється дуже серйозно над багатьма питаннями, які стоять зараз перед робітницями в цїлому свїті. Перший звіт дав тов. Нїдеркїрхер з Нїмеччини. Він дав правдиву аналізу жїнки в індустрії і в клєсовій боротьбї.

Він представив ясно чимраз більше затруднення жїнок в індустріях ріжних країн, вказав на ріжницю заробїтної плати між жїнками і чоловіками і т. ін.

Т-ка Тормосова, голова Міжнародного Жїночого Департаменту Червоного Профінтерну, говорила про організаційні форми і методи праці між жїнками робітницями. Вона говорила про конєчну потребу мати в фабриці товаришкю, яка мала б організувати активність між працюючими жїнками, заводити по фабриках комїтєти жїнок робітницї, які мали б бути допомогливими відділами червоних фабричних комїтєтів, або трейд-юнінїй опозиційнїй групи. Над працюючими жїночїми фабричними комїтєтї, які мають вїтїгнути фабричних робітницї до боротьби, говорено до подробиць. Т-ка Тормосова рїяснила потребу зміцнення всїх центральных жїночїх комїтєтів, говорила про те, як організувати мїтї-

ги при брамах фабрик, як повнїсно організувати жїночї конференції і гуртки, як виховувати кадри і як повести активність між господарями домоу, щоб вїтїгнути їх до активності в боротьбї робітничої клєси.

Третій доклад про жїнку в Радянським Союзї дала т-ка Андїва. Це був дуже цікавий доклад і він відкрив делегата великий розвиток, який мав місце між жїнками в СРСР від початку революції.

Надзвичайно цікавий був звіт товаришкї Тїя Тум про жїнок робітницї в колонїальних і напів-колонїальних країнах. Деякі факти відносно страшних обставин, які існують в Китаю і Індїї, виглядали на сон-мару.

По цих звітах делегатки розвели широкї дискусії. Жїнки і дївчата з фабрик, деякі з них прийшли просто з сцени боротьби, оповїдали про свої досвідї, говорили про помилки, які вони зробили в своїй праці, і подавали пляни, на підставі яких треба вїтїгати робітницї своїх країн під прапор Червоного Профінтерну.

Ухвалено резолюції, які кладають головну основу під працю між робітницями імперїалїстських, колонїальних і напів-колонїальних країн. Одна з найцікавіших дискусій слїдувала після звіту про жїнки в колонїях. Наші китайські і інші делегати Сходу апелювали до всїх делегатів, а головню до делегатів з імперїалїстських країн, щоб вони робили все, що є в їх силї допомогти робітницям колонїальних і напів-колонїальних країн в їх боротьбї проти імперїалїзму і визнвали жїнок Британії і Злучених Держав до соціалїстичної компетенції в їхній праці гуртування жїнок робітницї до активної підтримки колонїальних і напів-колонїальних боїв. Обидві країни прийняли визов.

Одною з найцікавіших сцен конференції був час, коли до присутнїх делегаток промовляли фабричні робітницї з Москви і Ленїнграду. Тут ми мали нагоду бачити дійсних прилетарських жїнок, які зробили революцію можливою. Цїй делегата канадїйська делегата передала 5 прапорів, які були

Утворення компартї Сирї.

У Сирїї, що перебуває під "мандатом" (фактично під окупацією) французького імперїалїзму, недавно утворено компартїю, яка вже розгортає свою діяльність по всїх мїстах країни. У Дамаску, Бейруті, Алеппо, Траблос, Сайдї та в інших мїстах розповсюджено багато комунїстичних прокламацій.

У зв'язку з цим представницї французького імперїалїзму, а також арабська буржуазія виявляють велику тривогу.

Орган буржуазних націонал-реформїстів "Ель Рессїд" в одній статтї скаржиться: "Новї й незвичайнї пїсня лунає в нас, пїсня комунїзму та комунїстичних прокламацій, що їх поширюють на всїх наших вулицях та наліплюють на всїх наших будинках... Активність комунїстів у Сирїї стурбувала віддіальнї кола..."

Допомогти жертвам БУДАПЕШТЕНСЬКИХ КАТІВ.

Угорська секція МОДР'у звернулася до свїтового революційного пролетарїату з великим допомогти жертвам вєресневїх барїкадних боїв у Будапєштї. У відозві зазначено, що допомога коичє потрібна для 357 поранених і 1,000 заарештованих та їхнїх родин.